

NORME METODOLOGICE nr. 443/C din 7 iulie 1999

pentru aplicarea [Ordonanței Guvernului nr. 12/1998](#) privind taxele de timbru pentru activitatea notarială

EMITENT • MINISTERUL JUSTIȚIEI

Publicat în [MONITORUL OFICIAL nr. 381 din 11 august 1999](#)

Data intrării în vigoare 11-08-1999

Articolul 1

(1) Actele și serviciile notariale, care se îndeplinesc de către notarii publici, sunt supuse taxelor de timbru prevăzute la [cap. I din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#) privind taxele de timbru pentru activitatea notarială, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 40 din 30 ianuarie 1998, aprobată și modificată prin [Legea nr. 122/1998](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 226 din 19 iunie 1998, modificată și completată prin [Ordonanța Guvernului nr. 30/1999](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 43 din 29 ianuarie 1999.

(2) Potrivit Listei taxelor de timbru pentru actele și serviciile notariale, prevăzute la [cap. I din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#), aceste taxe se clasifică în funcție de natura actului întocmit (evaluabil sau neevaluabil în bani) sau a serviciului prestat, în trei categorii:

a) taxe de timbru în cota procentuală regresivă (descrescătoare), pe transe de valoare în raport cu prețul ori cu evaluarea bunurilor imobile sau a masei succesoriale, după caz, prevăzute la cap. I pct. 1 și 20 din anexa la ordonanță;

b) taxe de timbru în cota fixă procentuală din prețul sau evaluarea bunurilor mobile și imobile, altele decât cele prevăzute la lit. a), care nu pot fi mai mici de o anumită valoare stabilită în mod expres de ordonanță, prevăzute la cap. I pct. 6, 7 și 9 din anexa la ordonanță;

c) taxe de timbru în suma fixă (exprimate în cifre absolute), pentru actele și serviciile notariale al căror obiect este neevaluabil în bani, prevăzute la [cap. I pct. 2-5, 8, 10-19 și 21 din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#).

(3) Actele notariale care se îndeplinesc și serviciile ce se prestează de către notarii publici, de secretarii primăriilor, unde nu funcționează birouri ale notarilor publici, și de către unele instituții sau agenți economici sunt prevăzute la [art. 8 și 12 din Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 92 din 16 mai 1995, cu modificările ulterioare.

(4) Notarul public și instituțiile prevăzute la alin. (3), care îndeplinesc acte notariale sau prestează servicii supuse taxelor de timbru pentru activitatea notarială, încadrează fiecare act sau serviciu în raport cu prevederile [Ordonanței Guvernului nr. 12/1998](#) și stabilesc cuantumul taxei, pe care îl comunică în scris solicitantului în vederea achitării acesteia.

Articolul 2

(1) Pentru actele notariale îndeplinite potrivit legii de către secretarii primăriilor din comunele și orașele unde nu funcționează birouri ale notarilor publici se percep taxele de timbru în suma fixă, prevăzute la [cap. I pct. 15 și 16 din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#).

(2) Dacă actele notariale îndeplinite potrivit legii de către secretarii primăriilor din comunele și orașele unde nu funcționează birouri ale notarilor publici, de unele instituții sau de agenți economici, se depun la aceștia, sunt scutite de plată taxelor de timbru potrivit [art. 2 alin. \(2\) din Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#).

Articolul 3

(1) Actele și serviciile notariale prevăzute la [cap. II din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#) sunt scutite de plată taxelor de timbru.

(2) Ministerul Finanțelor poate acorda scutiri, reduceri, eşalonări sau amânări de plată a taxelor de timbru pentru activitatea notarială, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului finanțelor.

(3) Depunerea comunicării privind aprobarea scutirii sau a înlesnirii la plata echivalează cu îndeplinirea obligației prevăzute la [art. 9 din Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#).

(4) Aprobarea eşalonării sau a amânării la plata se face concomitent cu transmiterea adresei de debitare a taxelor de timbru pentru activitatea notarială organului fiscal în evidența căruia se afla debitorul și care răspunde de încasarea acesteia.

(5) Facilitățile acordate de Ministerul Finanțelor se comunică direct persoanelor care le-au solicitat.

(6) Pentru a beneficia de scutirile sau înlesnirile la plata acordate, solicitantii actului sau ai serviciului notarial vor depune comunicarea, în original, la notarul public sau, după caz, la instituțiile prevăzute la art. 1 alin. (3) din prezentele norme.

Articolul 4

(1) Taxele de timbru pentru activitatea notarială se datorează de persoanele fizice și de persoanele juridice care solicită îndeplinirea actelor și a serviciilor notariale, cu excepțiile prevăzute de lege.

(2) În conținutul încheierii prin care se constată îndeplinirea actului notarial se va face, în mod obligatoriu, mențiunea privind cuantumul taxei de timbru, tipul, seria, numărul și data documentului de încasare, organul emitent, după caz, numărul comunicării privind acordarea unei scutiri sau înlesniri la plata și instituția care a aprobat-o, precum și temeiul juridic al scutirii legale ([cap. II din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#)).

(3) În toate cazurile, pe toate actele care se eliberează se vor face mențiunile prevăzute la alin. (2).

(4) În cazul în care taxele de timbru pentru activitatea notarială se încasează de către notarul public, se va proceda conform art. 23 din prezentele norme.

(5) Taxele de timbru pentru actele și serviciile notariale se datorează anticipat, cu excepția taxelor pentru efectuarea procedurii succesorale, care se stabilesc după întocmirea încheierii finale și se achită până la eliberarea certificatului de moștenitor.

(6) În cazurile de suspendare a procedurii succesorale prevăzute la [art. 78 alin. \(1\) lit. a\) și b\) din Legea nr. 36/1995](#), dacă nu s-a făcut dovada ca cei în cauză s-au adresat instanței de judecată ori cei interesați n-au cerut repunerea pe rol în termen de 60 de zile a cauzei, notarul public va stabili provizoriu taxele de timbru și le va comunica organelor fiscale în a căror rază teritorială își au domiciliul părțile, în vederea debitării și urmăririi lor la plata.

(7) Taxele de timbru asupra succesiunilor se datorează de fiecare moștenitor în raport cu partea sa de moștenire.

(8) Taxele de timbru achitate sau transmise spre încasare în cazul succesiunilor dezbătute înainte de intrarea în vigoare a [Ordonanței Guvernului nr. 12/1998](#) rămân valabile, chiar dacă eliberarea certificatului de moștenitor are loc după această dată.

Articolul 5

(1) Autentificarea actelor între vii, translativă ale dreptului de proprietate și ale altor drepturi reale ce au ca obiect bunuri imobile, inclusiv constituirea ca aport la capitalul social a dreptului de proprietate sau a altui drept real asupra bunurilor imobile, se taxează la valoarea declarată de părți în actul autentic.

(2) Dacă există o disproporție vădită între valoarea declarată de părți și valoarea de circulație, în sensul că valoarea declarată este mai mică decât valoarea stabilită prin estimările inițiale determinate pe baza criteriilor tehnice întocmite la solicitarea camerei notarilor publici, iar părțile nu acceptă taxarea la aceasta din urma valoare, notarul va amana autentificarea actului până la stabilirea valorii de circulație prin expertiza.

(3) În vederea efectuării expertizei, notarul public va sesiza camera notarilor publici din circumscripția Curții de Apel în care își desfășoară activitatea. Efectuarea expertizei se va face la cererea și pe cheltuiela camerei notarilor publici, pentru stabilirea valorii de circulație a bunului imobil în condițiile [art. 4 alin. \(1\) din Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#). În acest caz, autentificarea se taxează la valoarea astfel stabilită.

(4) În cazul schimburilor de imobile, valoarea la care se percepe taxa de timbru este aceea a imobilului cu valoarea cea mai mare. Taxa se stabilește potrivit [cap. I pct. 1 din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#). Sulta încasată în limita diferenței de valoare a imobilelor care fac obiectul schimbului nu se taxează.

(5) Se taxează la valoarea de circulație înstrăinarea construcțiilor sau a plantațiilor situate pe terenul asupra căruia s-a constituit un drept de suprafață.

(6) La constituirea unui drept real imobiliar, altul decât dreptul de proprietate, și anume: dreptul de uzufruct, dreptul de uz, dreptul de abitație, dreptul de servitute și dreptul de suprafață, taxa de timbru se stabilește la valoarea declarată de părți, dar nu mai puțin de 20% din valoarea de circulație a imobilului.

(7) Contractele de ipoteca, ca acte de garanție imobiliară, care au fost taxate, până la data intrării în vigoare a [Ordonanței Guvernului nr. 30/1999](#), conform [cap. I pct. 5 din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#), se considera acte valabil taxate.

(8) Pentru autentificarea renunțării la dreptul de uzufruct, dreptul de uz și dreptul de abitație, taxa de timbru se stabilește în condițiile alin. (6).

(9) În cazul în care se înstrăinează nudă proprietate și fostul proprietar își rezerva dreptul de uzufruct, dreptul de uz sau dreptul de abitație, se taxează numai înstrăinarea nudei proprietăți.

(10) La rezervarea uzufructului sau a altui drept real, înstrăinarea nudei proprietăți se taxează la valoarea declarată de părți, dar nu mai puțin de 80% din valoarea de circulație a bunului.

Articolul 6

(1) Autentificarea actelor de înstrăinare între vii a mijloacelor de transport cu tracțiune mecanică se taxează la valoarea declarată de părți în actul autentic, prin aplicarea la aceasta a cotei de 0,5% prevăzute la [cap. I pct. 6 din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#). Taxa astfel stabilită nu poate fi mai mică decât taxa asupra mijloacelor de transport cu tracțiune mecanică respective, stabilită de către organele fiscale teritoriale pe raza cărora contribuabilii își au domiciliul sau sediul.

(2) Taxa stabilită de organele fiscale teritoriale asupra mijloacelor de transport cu tracțiune mecanică se comunică de către acestea la cererea notarului public în termen de 7 zile de la înregistrarea solicitării.

Articolul 7

(1) La autentificarea actelor notariale în care sunt cuprinse mai multe operațiuni juridice, taxa se stabilește pentru fiecare operațiune juridică în parte, potrivit prevederilor [Ordonanței Guvernului nr. 12/1998](#), și se percepe cumulat. În această categorie se includ:

a) autentificarea actelor translativă ale dreptului de proprietate imobiliară și ale altor drepturi reale în care figurează procuratorul de fonduri, taxa se determină la valoarea de circulație a bunurilor care se înstrăinează potrivit prevederilor [cap. I pct. 1 din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#) și ale art. 5 din prezentele norme, precum și la valoarea fondurilor procurate prin donație sau împrumut, potrivit prevederilor [cap. I pct. 9 din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#);

b) autentificarea actelor care conțin un contract de împrumut garantat cu ipoteca, taxa de timbru se suportă cumulat și se compune din: cota de 0,5% aplicată la suma împrumutată, dar nu mai puțin de 25.000 lei ([cap. I pct. 9 din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#)) și taxa fixă de 20.000 lei ipoteca ([cap. I pct. 5 din anexa la ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#));

c) autentificarea actelor de lotizare (parcelare) a proprietății, în cuprinsul cărora este inserat și contractul de vânzare-cumpărare, întreținere, renta viageră ori donație, după caz, taxa se va comuna din: taxa fixă de 15.000 lei, taxa rezultată din aplicarea cotei procentuale la valoarea (prețul) de circulație a bunului imobil sau a altui drept real care face obiectul înstrăinării și, după caz, taxa de 0,5%, stabilite potrivit prevederilor [cap. I pct. 1, 4 și 9 din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#) și ale art. 5 din prezentele norme;

d) autentificarea actelor constitutive ale societăților comerciale, precum și a actelor de modificare (adiționale) a acestora, care au ca obiect și constituirea ca aport la capitalul social a dreptului de proprietate sau al altui drept real asupra bunurilor imobile, taxa se determină potrivit prevederilor [cap. I pct. 1 și 10 din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#) și ale art. 5 din prezentele norme;

e) autentificarea actelor constitutive ale societăților comerciale, precum și a actelor de modificare (adiționale) a acestora, care au ca obiect și constituirea ca aport la capitalul social a dreptului de proprietate sau a altui drept real asupra bunurilor mobile, taxa se determină potrivit prevederilor [cap. I pct. 6 sau 9 și 10 din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#), după caz, și ale art. 12 din prezentele norme;

f) autentificarea procurii de vânzare care cuprinde și recunoașterea de către mandantul vânzător a primirii prețului integral sau parțial, se taxează potrivit prevederilor [cap. I pct. 8 și 9 din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#);

g) autentificarea cesiunii de părți sociale cuprinse în actul adițional de modificare a actelor constitutive ale societăților comerciale, taxa de timbru se stabilește distinct pentru cesiune și pentru actul adițional și se percepe cumulat, potrivit prevederilor [cap. I pct. 9 și 10 din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#);

h) autentificarea unui înscris care cuprinde mai multe acte juridice supuse taxei de timbru în suma fixă (act de garanții, cu mai multe relații de mandat în aceeași procură, mai mulți declaranți în același act), care ar putea fi redactate și autentificate separat, taxa se stabilește distinct (în raport cu numărul de mandanți - mandatar, garanți, declaranți) și se suportă cumulat de către solicitantul serviciului notarial, potrivit prevederilor [cap. I pct. 5, 8 sau 13 din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#), după caz;

i) autentificarea actelor translativă de proprietate asupra bunurilor imobile, prin care se constituie privilegiul vânzătorului pentru restul de preț rămas neachitat, la taxa prevăzută la [cap. I pct. 1 din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#), în raport cu valoarea de circulație a imobilului, se adaugă taxa prevăzută la [cap. I pct. 9 din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#).

ART.8

(1) Taxa de timbru pentru autentificarea actelor de donație între prezenți se stabilește potrivit prevederilor [cap. I pct. 1, 6 sau 9 din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#).

(2) Pentru autentificarea actelor care cuprind numai oferta de donație se percepe taxa prevăzută la [cap. I pct. 13 din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#).

(3) Autentificarea actului de acceptare a donației unor bunuri, făcută printr-un înscris separat, se taxează în funcție de valoarea bunului mobil sau imobil care face obiectul donației, în condițiile prevederilor [cap. I pct. 1, 6 și 9 din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#), precum și ale art. 5 și 6 din prezentele norme.

Articolul 9

Taxa de timbru se stabilește și se percepe o singură dată, potrivit prevederilor [cap. I pct. 1, 6 sau 9 din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#), pentru unele categorii de acte cum sunt:

a) autentificarea actelor de donație care cuprind clauza întoarcerii bunurilor dăruite, în condițiile art. 825 din Codul civil;

b) autentificarea actelor de donație care cuprind și clauza revocării acesteia, în condițiile art. 829 din Codul civil;

c) autentificarea actului prin care nuda proprietate înstrăinează bunul sau, iar uzufructuarul renunță la dreptul de uzufruct, în condițiile art. 561 din Codul civil;

d) în cazul înstrăinării bunului de către mai mulți proprietari către o singură persoană sau în cazul în care o singură persoană înstrăinează un bun către mai multe persoane în coproprietate;

- e) autentificarea înstrăinării construcției aflate pe terenul concesionat sau dat în folosință.

Articolul 10

Autentificarea contractelor de comodat se taxează prin aplicarea cotei de 0,5% prevăzute la [cap. I pct. 7 din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#) la valoarea declarată de părți a bunurilor împrumutate în scopul folosirii. Taxa astfel stabilită nu poate fi mai mică de 25.000 lei.

Articolul 11

Autentificarea contractelor de închiriere de bunuri se taxează prin aplicarea cotei de 0,5% prevăzute la [cap. I pct. 7 din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#) la cuantumul chiriei declarate de părți pe durata contractului de închiriere. Taxa astfel stabilită nu poate fi mai mică de 25.000 lei.

Articolul 12

Autentificarea oricăror alte acte de înstrăinare, al căror obiect este evaluabil în bani, necuprinse în [cap. I pct. 1 - 8 sau 9 din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#), se taxează prin aplicarea cotei de 0,5% din valoarea declarată de părți. Taxa astfel stabilită nu poate fi mai mică de 25.000 lei. În această categorie se cuprind:

- a) autentificarea contractului de vânzare-cumpărare de bunuri mobile;
- b) autentificarea contractului de împrumut;
- c) autentificarea contractului de întreținere care are ca obiect înstrăinarea de bunuri mobile;
- d) autentificarea antecontractului de vânzare-cumpărare (promisiunea bilaterală de vânzare) pentru bunuri mobile sau imobile; taxarea se stabilește la valoarea părții din preț achitate; taxa de timbru astfel achitată pentru autentificarea antecontractului de vânzare-cumpărare se deduce din taxa de timbru datorată la autentificarea contractului de vânzare-cumpărare;
- e) autentificarea contractului de schimb imobiliar (taxarea se face la valoarea bunului cu valoarea cea mai mare);
- f) autentificarea contractului de arendă;
- g) autentificarea declarației prin care beneficiarul obligației din contractul de întreținere renunță la executarea ei;
- h) autentificarea declarației prin care se recunoaște primirea diferenței de preț consemnate într-un act de înstrăinare de bunuri mobiliare sau imobiliare;
- i) autentificarea convenției prin care se achită drepturi de creanță rezultate din acte anterioare (contract de împrumut, contract de comodat etc.);
- j) autentificarea oricăror alte acte de înstrăinare al căror obiect este evaluabil în bani, necuprinse la lit. a) - i).

Articolul 13

(1) Autentificarea contractelor care cuprind clauze cu privire la renta viageră și la obligația de întreținere pe viață se taxează, după caz, la valoarea rentei sau a întreținerii convenite de părți pe o perioadă de 10 ani.

(2) Dacă valoarea bunului imobil transmis drept contraprestatie depășește valoarea rentei viagere sau întreținerii calculate potrivit alin. (1), taxa se stabilește la valoarea de circulație a acestui bun, prevăzută la [art. 4 alin. \(1\) din Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#) și la cap. I pct. 1 din anexa.

(3) În cazul în care contraprestatia rentei viagere sau întreținerii calculate în condițiile alin. (1) are ca obiect transmiterea unui bun mobil cu o valoare mai mare, taxa se stabilește potrivit prevederilor [art. 4 alin. \(2\) sau \(3\) din Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#) și ale cap. I pct. 6 sau 9 din anexa la ordonanță.

Articolul 14

Autentificarea actelor pentru cesiuni de drepturi de orice fel, dacă sunt evaluabile în bani, se taxează prin aplicarea cotei de 0,5% prevăzute la [cap. I pct. 9 din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#) la valoarea drepturilor cesionate. Taxa astfel stabilită nu poate fi mai mică de 25.000 lei.

ART.15

(1) Taxele asupra succesiunilor se stabilesc la valoarea întregului activ succesoral, care cuprinde bunurile mobile și imobile, din care se scade pasivul succesoral, dovedit prin înscrisuri, potrivit prevederilor lit. A din nota de la cap. I pct. 20 din anexa la ordonanță.

(2) Pentru cheltuielile de înmormantare (care fac parte din pasivul succesoral) până la 2.000.000 lei nu sunt necesare dovezi scrise pentru moștenitorii care au suportat aceste cheltuieli.

(3) În cazul succesiunilor, evaluarea bunurilor imobile se face în funcție de valoarea declarată de moștenitori. Dacă valoarea declarată este mai mică decât valoarea stabilită prin estimările inițiale efectuate la solicitarea camerelor notariilor publice, aceasta reprezintă o vădită disproporție față de valoarea de circulație potrivit [art. 4 alin. \(1\) din Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#). În acest caz, notarul public va solicita efectuarea expertizei în condițiile art. 5 alin. (3) din prezentele norme. Evaluarea bunurilor mobile se face în funcție de valoarea declarată de părți, dar nu mai puțin de 25.000 lei, potrivit lit. B din nota de la [cap. I pct. 20 din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#).

(4) Certificatul de moștenitor se va elibera fiecărui moștenitor numai după ce acesta face dovada achitării integrale a taxei de timbru în conformitate cu prevederile cap. I pct. 20 din anexa la ordonanță.

Articolul 16

(1) Taxele asupra succesiunilor se reduc cu 50% în cazul în care sunt datorate de descendenți, ascendenți, colaterali privilegiați sau de soțul supraviețuitor, dacă activul succesoral este alcătuit numai din casa de locuit cu anexele gospodărești și terenul aferent, locurile de veci și certificatele de acționar, conform prevederilor lit. C din nota de la [cap. I pct. 20 din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#).

(2) Sub incidența prevederilor alin. (1) se cuprinde în activul succesoral, orice construcție cu destinație de locuință, împreună cu anexele gospodărești, terenul aferent acestora, curtea și gradina [[art. 23 alin. \(1\) din Legea nr. 18/1991](#), republicată], sau, după caz, apartamentul și anexele sale (boxa, garaj etc.) cu cota indiviză din terenul aferent, precum și certificatul de acționar, dreptul de concesiune asupra locului de veci.

Articolul 17

(1) Nu se datorează taxa de timbru pentru succesiunile ce revin descendenților minori lipsiți de venituri proprii, dacă activul succesoral cuprinde numai casa de locuit cu anexele gospodărești și terenul aferent, locurile de veci și certificatele de acționar.

(2) Dispozițiile art. 16 alin. (2) din prezentele norme se aplică în mod corespunzător și succesiunilor ce revin descendenților minori menționați la alin. (1).

(3) În cazul în care descendenții minori prevăzuți la alin. (1) vin la succesiune în concurs cu alți moștenitori, beneficiul scutirii se aplică numai moștenitorilor minori.

(4) În cazul succesiunilor ce revin descendenților minori prevăzuți la alin. (1), dovada inexistenței veniturilor proprii se face cu certificate de evidență fiscală, depozitii de martori și orice alte mijloace de probă. Nu vor fi considerate venituri proprii, în înțelesul alin. (1), pensia de întreținere, pensia de urmaș, alocația de stat pentru copii, ajutoarele ocazionale și darurile manuale.

Articolul 18

(1) Reluarea procedurii succesorale în condițiile [art. 86 alin. \(2\) din Legea nr. 36/1995](#), în vederea completării încheierii finale cu bunuri omise din masa succesorală, se taxează la valoarea bunurilor cuprinse în certificatul de moștenitor suplimentar, potrivit prevederilor cap. I pct. 20 din anexa la ordonanță și ale art. 4 alin. (6) din prezentele norme.

(2) Dacă moștenitorii au beneficiat de reducerea sau scutirea taxei de timbru în condițiile prevăzute la nota de la [cap. II lit. b 1](#)), după caz, din anexa la Ordonanța Guvernului nr. 12/1998, în cazul reluării procedurii succesorale în condițiile alin. 1, taxa de timbru se va recalcula la valoarea globală a masei succesorale întregită cu valoarea bunurilor declarate ulterior și se va suporta integral. Din cuantumul total al taxei de timbru astfel calculate se va deduce, după caz, suma plătită inițial.

Articolul 19

Pentru moștenirile succesive prevăzute la [art. 10 lit. b\) din Legea nr. 36/1995](#) și la art. 83 din regulamentul de aplicare a acestei legi, se va determina activul net succesoral, moștenitorii fiecărui defunct fiind obligați să plătească taxa de timbru aferentă fiecăruia, cu excepțiile prevăzute de lege, care se va încasa cumulativ în condițiile prevederilor art. 15 coroborate cu cele ale art. 4 alin. (6) din prezentele norme.

Articolul 20

(1) Notarul public este obligat să aducă la cunoștința părților prevederile [art. 6 din Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#), precum și ale [art. 12 din Legea nr. 87/1994](#) pentru combaterea evaziunii fiscale și să insereze în actul pe care îl redactează declarația părților că au luat cunoștința despre conținutul acestor dispoziții legale. În cazul în care actele de înstrăinare a imobilelor sunt redactate de o altă persoană, potrivit legii notarul public va refuza autentificarea lor, dacă nu cuprind aceasta declarație.

(2) În situația în care actul se încheie ca urmare a intermediarii realizate de către o agenție imobiliară, situație confirmată și declarată de părți, notarul public va cere acestora și, după caz, reprezentanților agenției, ca o dată cu documentația necesară autentificării să depună și o copie de pe convenția încheiată de părți cu agenția, sau între părți, prin intermediul agenției. În situația în care părțile sau reprezentantul agenției nu vor depune copia solicitată, notarul public va refuza autentificarea actului.

Articolul 21

(1) Sunt nule vânzările prin care părțile se înțeleg printr-un act secret să se plătească un preț mai mare decât cel declarat în actul autentic, precum și contractele de închiriere ce au ca obiect un bun imobil prin care părțile au convenit, printr-un act secret, să se plătească o chirie mai mare decât cea declarată în actul autentic care se înregistrează la organul fiscal teritorial.

(2) Nulitatea prevăzută la alineatul precedent se extinde atât asupra actului secret, cât și asupra actului autentic. Nulitatea se constată oricând de instanța de judecată competentă, la cererea oricărei persoane interesate. De asemenea, nulitatea poate fi invocată de instanța de judecată din oficiu sau de către procuror.

(3) Taxele de timbru plătite pentru actele autentice prevăzute la [art. 6 alin. \(1\) - \(3\) din Ordonanța Guvernului nr. 12/1998](#) nu se restituie.

Articolul 22

(1) Taxele de timbru pentru actele și serviciile notariale se plătesc în numerar sau prin virament în contul bugetului de stat.

(2) Taxele de timbru pentru activitatea notarială se încasează în contul bugetului de stat, astfel:

a) la unitățile trezoreriei statului, în contul 20.17.01.12 "Taxe de timbru pentru activitatea notarială";

b) în sectoarele 4 și 5 din municipiul București și în județul Ilfov, unde nu funcționează trezorerii ale statului, la unitățile Băncii Comerciale Române - S.A. din sectoarele respective, în contul 60.17 X 12 "Taxe de timbru pentru activitatea notarială", pe seama administrațiilor financiare ale sectoarelor 4 și 5 sau a Direcției generale a finanțelor publice și controlului financiar de stat a județului Ilfov, după caz.

(3) Sumele prevăzute la alin. (2), care vor fi comunicate în scris de către notarul public sau de instituțiile prevăzute la art. 1 alin. (3), se depun cu înscrierea elementelor specifice taxei de timbru pentru activitatea notarială (numărul actului - dosarului -, numele și prenumele plătitorului, nominalizarea prestatorului serviciului etc.), menționate la art. 23 alin. (1) lit. d).

(4) Încasarea în contul bugetului de stat a taxelor de timbru pentru activitatea notarială se efectuează astfel:

a) persoanele fizice plătesc în numerar taxele de timbru pentru activitatea notarială la casieriele trezoreriei statului sau la unitățile Casei de Economii și Consemnațiuni, după caz.

Pentru sumele depuse se eliberează persoanelor fizice chitanțe care constituie dovada plății.

Unitățile Casei de Economii și Consemnațiuni înregistrează în borderou încasările pe baza chitanțelor eliberate, în conturile precizate la alin. (2);

b) persoanele juridice plătesc taxele de timbru notariale în numerar sau prin virament, în contul bugetului de stat prevăzut la art. 22 alin. (2) lit. a), la unitatea trezoreriei statului în raza căreia își au sediul fiscal.

(5) Copia de pe ordinul de plată, vizata de trezoreria statului, respectiv copia de pe chitanța eliberată de casieria trezoreriei statului sau de unitatea Casei de Economii și Consemnațiuni, vizată pentru conformitate de notarul public, constituie dovada plății și se anexează la actele notariale.

(6) Sumele încasate de către unitățile Casei de Economii și Consemnațiuni sunt virate în contul trezoreriei statului sau al administrațiilor financiare (în sectoarele 4 și 5 din municipiul București) și al Direcției generale a finanțelor publice și controlului financiar de stat a județului Ilfov, după caz, la aceleași termene la care se virează și celelalte venituri bugetare, conform convenției încheiate cu Ministerul Finanțelor.

Articolul 23

(1) Taxele de timbru pentru actele și serviciile notariale se pot încasa și de către notarul public, personal sau printr-un salariat anume desemnat de acesta din cadrul biroului notarial, care are obligația de a le vărsa la bugetul de stat, scop în care se procedează astfel:

a) notarii publici solicita organului financiar teritorial eliberarea de chitanțiere în vederea încasării taxelor notariale de timbru;

b) organele financiare teritoriale eliberează chitanțiere tip. M.F., care reprezintă documente cu regim special. Modelul, caracteristicile, modul de tipărire, utilizare, difuzare și păstrare a chitanțierelor tip M.F. sunt prevăzute în anexa nr. 1b) la [Ordinul ministrului finanțelor nr. 1.801/1995](#);

c) organizarea evidenței eliberării și folosirii chitanțierelor se va face de către organul fiscal teritorial în raza căruia își are domiciliul fiscal biroul notarial, cu respectarea normelor prevăzute pentru agenții fiscali;

d) la încasarea sumei, notarul public sau persoana din cadrul biroului notarial desemnată de către acesta va elibera plătitorilor chitanțe. Chitanța se întocmește în două exemplare la indigo și cuprinde: numele, prenumele și domiciliul plătitorului, denumirea actului sau serviciului notarial pentru care s-a încasat taxa de timbru, suma în cifre și litere care reprezintă taxa de timbru, data încasării, semnatura și ștampila emitentului, semnatura plătitorului;

e) originalul chitanței se da plătitorului, iar cel de-al doilea exemplar rămâne la cotorul chitanțierului, ce va fi predat organelor fiscale teritoriale pe măsura consumării chitanțierelor.

(2) Mențiunea privind încasarea taxelor de timbru pentru actele și serviciile notariale se va înscrie în:

a) conținutul încheierii notariale care constata efectuarea actului notarial, potrivit art. 4 alin. (2) din prezentele norme;

b) în borderoul zilnic de încasări al taxelor notariale de timbru, care se întocmește potrivit anexei la prezentele norme.

(3) Sumele încasate zilnic se depun a doua zi la casieria trezoreriei statului sau la unitatea băncii comerciale, după caz, din localitatea în care biroul notarial își are domiciliul fiscal.

(4) Încasările efectuate în ultima zi de lucru a săptămânii sau lunii, precum și cele efectuate în zilele de sâmbătă, duminică și de sărbători legale, se depun la casieria trezoreriei statului sau a băncii comerciale, după caz, în prima zi lucrătoare.

(5) Chitanța care atestă depunerea sumelor potrivit alin. (3) și (4) se atașează la borderoul zilnic, care atestă totalul sumelor încasate într-o zi. Borderourile și chitanțele anexate se păstrează în mape numerotate pe ani în arhiva

biroului notarial. Termenul de păstrare este termenul de prescripție prevăzut de lege pentru executarea creanțelor bugetare.

(6) Nedepunerea sumelor la termenele prevăzute la alin. (3) și (4) se sancționează potrivit reglementărilor legale privind executarea creanțelor bugetare.

Articolul 24

(1) Taxele de timbru achitate în numerar sau prin ordin de plată, cu excepția celor prevăzute la art. 21 alin. (3), la cererea persoanei îndreptățite, se compensează cu alte obligații din impozite și taxe datorate de aceasta sau se restituie, după caz, în următoarele situații:

a) dacă se refuza autentificarea unui act în condițiile prevederilor art. 6 alin. 4 și ale [art. 51 lit. d\) din Legea nr. 36/1995](#);

b) când taxa plătită nu era datorată;

c) dacă s-a plătit mai mult decât cuantumul legal.

(2) Cererea se adresează și va fi depusă la unitatea trezoreriei în contul căreia s-a făcut plata, în termen de cel mult 5 ani de la data încheierii anului financiar în care a luat naștere dreptul la compensare sau la restituire, împreună cu dovada emisă de notarul public cu privire la îndeplinirea condiției prevăzute la alin. (1) și a sumei ce urmează a se restitui.

(3) De la data la care actul a fost întocmit ori serviciul notarial a fost prestat, taxele de timbru legal achitate, în condițiile și în cuantumul prevăzut de lege, nu se restituie.

Articolul 25

(1) În cazul neachitării taxelor de timbru în întregime, partea care suporta plata taxei de timbru va fi obligată la plata taxelor ori a diferențelor până la cuantumul taxei legale datorate.

(2) Executarea silită a taxelor de timbru date în debit se efectuează de organele de executare ale unităților teritoriale subordonate Ministerului Finanțelor, în a căror rază teritorială își are sediul sau domiciliul debitorul, potrivit legislației privind urmărirea și executarea veniturilor bugetare.

(3) Termenul de prescripție la stabilirea taxelor de timbru sau a diferențelor de taxe de timbru este de 5 ani de la data întocmirii actului sau prestării serviciului notarial potrivit [art. 21 din Ordonanța Guvernului nr. 70/1997](#) privind controlul fiscal, aprobată și modificată prin [Legea nr. 64/1999](#), cu modificările ulterioare.

Articolul 26

Controlul privind modul de stabilire și încasare a taxelor de timbru pentru activitatea notarială se efectuează potrivit dispozițiilor prevăzute de legislația privind controlul fiscal.

Articolul 27

Contestațiile privind modul de stabilire și percepere a taxelor de timbru pentru activitatea notarială se soluționează potrivit dispozițiilor care se aplică în materie fiscală.

Articolul 28

(1) Notarii publici vor comunica, pe baza datelor consemnate în registrele notariale și în evidența contabilă, o dată cu situația statistică lunară la camera notarilor publici și la organele fiscale teritoriale, suma totală percepută cu titlu de taxe de timbru, pentru activitatea notarială.

(2) Uniunea Națională a Notarilor Publici va comunica Ministerului Justiției trimestrial, până la data de 25 a lunii următoare pentru trimestrul precedent, sumele centralizate pe țara ale taxelor de timbru, percepute pentru activitatea notarială.

Articolul 29

Taxele de timbru pentru actele și serviciile notariale se fac venit la bugetul de stat și se cuprind distinct în bugetul de venituri și cheltuieli al Ministerului Justiției, în condițiile și cu destinația prevăzute de [Legea nr. 146/1997](#) privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 30

(1) Ministerul Finanțelor va comunica lunar Ministerului Justiției situația pe conturi a încasării taxelor pentru activitatea notarială și va pune la dispoziție acestui minister încasările din taxele de timbru pentru activitatea notarială.

Articolul 31

Ministerul Justiției, cu avizul Ministerului Finanțelor, poate propune Guvernului actualizarea taxelor de timbru pentru activitatea notarială, în funcție de rata inflației.

Articolul 32

Prezentele norme metodologice se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. La data publicării acestora Normele metodologice pentru aplicarea [Ordonanței Guvernului nr. 12/1998](#) privind taxele de timbru pentru activitatea notarială, nr. 618/1998, se abroga.

p. Ministru de stat,
ministrul justiției,
Gheorghe Mocuta,
secretar de stat

C.T.C.E. Piatra Neamt